

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 363/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovvej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 292/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 25. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 292/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej náhradu trov konania a primerané finančné zadostučinenie v sume 7 500 eur, ktoré odôvodňuje s dôrazom na predmet konania, ktorým je ochrana osobnosti, pričom konečné vyriešenie daného sporu je pre sťažovateľku mimoriadne dôležité.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12 C 338/2014-238 z 26. júna 2018 zamietol žalobu sťažovateľky, ktorou sa domáhala ochrany osobnosti a s ňou spojeného nároku na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 3 000 eur. Napadnuté konanie začalo 10. augusta 2018 podaním odvolania sťažovateľky proti prvoinštančnému rozsudku, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 6 Co 292/2018-304 zo 16. januára 2019 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanej priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadla sťažovateľka dovolaním, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3 Cdo 58/2020 z 25. marca 2021 tak, že ho zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Ústavný súd zistil, že po zrušení a vrátení veci najvyšším súdom jej bola na krajskom súde pridelená nová spisová značka 6 Co 63/2021. Krajský súd ku dňu podania ústavnej sťažnosti o odvolaní sťažovateľky nerozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka uvádza, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá odvolacie konanie dva roky a sedem mesiacov.

6. Sťažovateľka argumentuje, že je potrebné „*vychádzať súčasne z celkovej dĺžky odvolacieho, ako i dovolacieho konania, pretože napokon k dovolaciemu konaniu by nikdy nebolo došlo, keby porušovateľ prvotne nevydal nezákonné rozhodnutie. Porušovateľ zodpovedá za celkovú dĺžku odvolacieho i dovolacieho konania v trvaní 2 rokov a 7 mesiacov, čo je potrebné považovať za zbytočný prietah v súdnom konaní, spôsobený neefektívnou a nesústredenou činnosťou porušovateľa. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí zrušil rozsudok porušovateľa v dôsledku porušenia práva sporových strán na spravodlivý proces, a to vydaním arbitrárneho rozhodnutia.*“.

7. Skutočnosť, že vec bola vrátená krajskému súdu na opätovné prejednanie odvolania a na opätovné rozhodnutie, tak svedčí podľa názoru sťažovateľky o jeho nesústredenom postupe, ktorým došlo k prietahom v napadnutom konaní.

8. Sťažovateľka uvádza, že výsledok konania je pre ňu mimoriadne významný, keďže predmetom konania vo veci samej je ochrana osobnosti a súvisiaci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Napadnuté konanie pritom nepovažuje za skutkovo či právne zložité a argumentuje, že právna ani faktická zložitnosť veci či nedostatočné personálne obsadenie súdu nemôžu ospravedlniť neprimeranú dĺžku napadnutého konania a poukazuje na to, že v súvislosti s jej vystupovaním

v napadnutom konaní neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Zároveň uviedla, že je presvedčená, že k priet'ahom v konaní došlo výhradne samotným postupom krajského súdu, konkrétne jeho neefektívnou a nesústredenou činnosťou, ktorá vyústila v zrušenie jeho rozsudku v dovolacom konaní a vrátenie mu veci na ďalšie konanie. Absenciu rozhodnutia o odvolaní strany po dobu dvoch rokov a siedmich mesiacov považuje sťažovateľka za zjavne neprimeranú a nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta.

9. V súvislosti s uplatneným finančným zadost'učinením sťažovateľka uvádza, že za nehmotnú ujmu v podobe intenzívneho zásahu do jej základných ľudských práv a stratu dôvery v naplnenie pojmu materiálny právny štát, zodpovedá krajský súd, a to z dôvodu jeho nesústredenej a neefektívnej činnosti, pričom poukazuje na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Sťažovateľka namieta že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 292/2018 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

12. Ústavný súd v súvislosti prípravou predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti na krajskom súde zistil, že odvolanie sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu bolo podané 10. augusta 2018 a vec bola krajskému súdu predložená 28. novembra 2018. Po zrušení odvolacieho rozsudku a vrátení veci najvyšším súdom 25. mája 2021 jej bola na krajskom súde pridelená nová spisová značka 6 Co 63/2021. Ku dňu rozhodovania ústavného súdu o tejto ústavnej sťažnosti krajský súd o odvolaní nerozhodol.

13. Význam samotného konania a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľku dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vo vzťahu k postupu krajského

súdu, ktorý označila sťažovateľka ako jediného porušovateľa, vnímajúc povahu a dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd môže posudzovať v súvislosti so sťažovateľkou označenými základnými právami podľa ústavy, listiny a právom podľa dohovoru a ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavuje (ku dňu rozhodovania ústavného súdu) dva roky a sedem mesiacov, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia (ktorá sa predĺžila aj v dôsledku procesného postupu okresného súdu v súvislosti s podaným dovolaním a následným dovolacím konaním) nie je neúnosná.

14. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08).

15. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na rozhodovaciaj prax a judikatúru EŠLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 340/2013, III. ÚS 566/2014, IV. ÚS 201/2018, I. ÚS 115/2019, II. ÚS 234/2019).

16. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

17. Na základe uvedeného ústavný súd aj preto nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania krajského súdu v napadnutom konaní do podania tejto ústavnej sťažnosti (25. mája 2021, pozn.) za nezlučiteľnú so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu krajského súdu v napadnutom konaní ústavný súd dospel k záveru, že doterajšia dĺžka posudzovaného konania síce nie je optimálna, avšak nesignalizuje nečinnosť či neefektívnu činnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

18. Na záver však ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade, že nečinnosť, resp. neefektívna činnosť krajského súdu bude pokračovať, sťažovateľka sa môže opätovne obrátiť na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2021

Peter Molnár
predseda senátu